

УТВЪРДЕН КОНСПЕКТ ПО НАКАЗАТЕЛНО ПРАВО

А. ОБЩА ЧАСТ

1. ПОНЯТИЕ ЗА НАКАЗАТЕЛНОТО ПРАВО И НАКАЗАТЕЛНОПРАВНАТА НАУКА

Същност, определение и особености на българското наказателно право. Предмет и метод. Принципи на изграждане. Отграничение на наказателното право от други сродни отрасли. Предмет, задачи и система на наказателноправната наука.

2. УСТАНОВЯВАНЕ И РАЗВИТИЕ НА БЪЛГАРСКОТО НАКАЗАТЕЛНО ПРАВО

Развитие на наказателното право в периода след влизане в сила на Наказателния закон от 1896 година. Развитие след Втората световна война - Законът от 1951 г., Наказателният кодекс от 1956 г. Наказателният кодекс от 1968 г. Тенденции на съвременния етап.

3. ИЗТОЧНИЦИ НА НАКАЗАТЕЛНОПРАВНИТЕ НОРМИ

Видове източници и тяхното значение. Законът като основен източник на наказателното право. Значението му за спазване на принципа за законоустановеност на престъпленията и наказанията. Видове наказателни закони с оглед на техния обхват. Значение на правото на Европейския съюз, на международните актове и на Конституцията на Република България. Функции на наказателния закон и на наказателноправните норми.

4. ВИДОВЕ И СТРУКТУРА НА НАКАЗАТЕЛНОПРАВНИТЕ НОРМИ.

Понятие за наказателноправните норми, видове. Видове норми на общата част - декларативни и определителни. Норми на особената част - структура. Видове диспозиции. Видове санкции.

5. ТЪЛКУВАНЕ НА НАКАЗАТЕЛНОПРАВНИТЕ НОРМИ

Същност и задачи на тълкуването. Видове тълкуване с оглед на неговите способности, обем и субект. Отношение на тълкуването към прилагането на закона по аналогия.

6. ДЕЙСТВИЕ НА НАКАЗАТЕЛНОПРАВНИТЕ НОРМИ ПО ВРЕМЕ

Влизане в сила на наказателния закон и наказателноправните норми. Действие на наказателноправните норми по време - чл. 2, ал. 1 НК. Обратно действие на по - благоприятния закон - чл. 2, ал. 2 НК.

7. ДЕЙСТВИЕ НА НАКАЗАТЕЛНОПРАВНИТЕ НОРМИ ПО МЯСТО

Действие на наказателноправните норми по място. Принципи: териториален — чл. 3 НК; личен — чл. 4 НК, реален - чл. 5 НК; универсален — чл. 6. Изключения. Въпроси на екстрадицията.

8. СУБЕКТ НА ПРЕСТЪПЛЕНИЕТО И НАКАЗАТЕЛНООТГОВОРНИ ЛИЦА

Понятие за субект на престъплението и наказателноотговорно лице. Основни качества на субекта на престъплението - чл. 31, ал. 1 НК. Допълнителни наказателноправни релевантни качества на субекта на престъплението. Наказателна отговорност и възраст. Положение на малолетните - чл. 32 НК. Законът за борба срещу противообществените прояви на малолетни и непълнолетни -

органи, мерки и процедури.

9. НАКАЗАТЕЛНОПРАВНО ПОЛОЖЕНИЕ НА НЕПЪЛНОЛЕТНИТЕ

Непълнолетни и особеностите на тяхната наказателна отговорност. Принципът на чл. 31, ал. 2 НК. Особените правила на глава шеста от общата част на НК - цели, освобождаване от наказателна отговорност с налагане на възпитателни мерки по ЗБППМН, видове наказания за непълнолетните, редукция на наказанията, освобождаване от изтърпяване на наложеното наказание.

10. ВМЕНЯЕМОСТ И НЕВМЕНЯЕМОСТ

Понятие за вменяемост. Понятие за невменяемост, критерии - чл. 33, ал. 1 НК. Намалена и частична вменяемост. Психическо разстройство след извършване на престъплението - чл. 33, ал. 2 НК. Принудителни медицински мерки.

11. ПОНЯТИЕ ЗА ПРЕСТЪПЛЕНИЕТО

Историческо развитие на понятието за престъпление. Определение на престъплението - чл. 9, ал.1 НК, елементи на определението, характеристика. Разграничение от други видове правонарушения.

12. ОБЕКТ НА ПРЕСТЪПЛЕНИЕТО

Понятие за обект на престъплението. Общ, родов и непосредствен обект на престъплението. Предмет на престъплението. Средство на престъплението.

13. ПРЕСТЪПЛЕНИЕТО КАТО ДЕЯНИЕ. ПРИЧИННА ВРЪЗКА МЕЖДУ ДЕЯНИЕТО И ОБЩЕСТВЕНООПАСНИТЕ ПОСЛЕДИЦИ.

Обща характеристика на деянието. Видове деяния: действие и бездействие. Изпълнително деяние. Деяние и общественоопасни последици. Видове престъпления с оглед на общественоопасните последици и тяхното място в конструкцията на престъпния състав - резултатни и формални. Причинна връзка между деянието и общественоопасните последици. Понятие за причинната връзка. Значение на причинната връзка за наказателната отговорност. Причинната връзка при действието и бездействието.

14. ОСНОВНИ КАЧЕСТВА НА ПРЕСТЪПЛЕНИЕТО: ОБЩЕСТВЕНА ОПАСНОСТ , ПРОТИВОПРАВНОСТ И НАКАЗУЕМОСТ НА ПРЕСТЪПНОТО ДЕЯНИЕ.

Обществената опасност като основно качество на престъплението. Значение на обществената опасност за отграничение на престъпленията от другите видове правонарушения. Характер и степен на обществената опасност.

Същност на противоправността. Противоправност при действието и бездействието. Наказуемост на деянието. Отношение между обществена опасност, противоправност и наказуемост.

15. СЪСТАВ НА ПРЕСТЪПЛЕНИЕТО

Понятие за състав на престъплението, отношение към общото понятие за престъплението. Видове признаци на състава на престъплението. Видове състави. Съставомерност на деянието.

16. ОБСТОЯТЕЛСТВА, ИЗКЛЮЧВАЩИ ОБЩЕСТВЕНАТА ОПАСНОСТ И ПРОТИВОПРАВНОСТТА НА ДЕЯНИЕТО

Обща характеристика, видове. Малозначителност на деянието - чл. 9, ал. 2 НК и обстоятелства, които я определят. Неизбежна отбрана — предпоставки, свързани с нападението и отбраната. Превишаване пределите на неизбежната отбрана и наказателноправното ѝ значение - чл. 12 НК.

17. ДРУГИ ОБСТОЯТЕЛСТВА, ИЗКЛЮЧАЩИ ОБЩЕСТВЕНАТА ОПАСНОСТ И ПРОТИВОПРАВНОСТТА НА ДЕЯНИЕТО

Крайна необходимост - условия за правомерност - чл. 13 НК. Право на задържане - чл. 12а НК. Деяние на служител под прикритие - чл. 12б НК. Оправдан стопански риск - чл. 13а НК.

18. ВИНА

Понятие за вината. Вина и наказателна отговорност. Форми на вината - чл. 11, ал. 2 НК и техните видове. Съотношение на вменяемост и вина. Вина - деяние, обществената опасност, противоправност, наказуемост.

19. УМИСЪЛ

Понятие за умисъл, легално определение - чл. 11, ал. 2 НК. Интелектуален и волеви момент на умисъла. Основни видове: пряк и евентуален / косвен/ умисъл. Други разновидности на умисъла.

20. НЕПРЕДПАЗЛИВОСТ

Същност и определение- чл. 11, ал. 3 НК. Самонадеяност - интелектуален и волеви момент, разграничение от евентуалния умисъл. Небрежност - определение. Наказуемост на непредпазливите деяния - чл. 11, ал. 4 НК. Разлика между небрежността и случайното деяние.

21. ИЗКЛЮЧАЩИ ВИНАТА ОБСТОЯТЕЛСТВА

Грешка - чл. 14 НК. Случайно деяние - чл. 15 НК. Изпълнение на противоправна заповед - чл. 16 НК.

22. СТАДИИ НА УМИШЛЕНАТА ПРЕСТЪПНАТА ДЕЙНОСТ

Стадии в развитието на умишлената престъпна дейност - характеристика и разграничение. Довършено престъпление - понятие. Изпълнително деяние. Довършеност при престъпленията, осъществявани чрез действие и бездействие, довършеност при резултатните и формалните състави на престъпления.

23. ПРИГОТОВЛЕНИЕ

Същност, обективни и субективни елементи - чл. 17, ал. 1 НК. Видове приготвителни действия. Отговорност за приготвление - чл. 17, ал. 2 НК. Доброволен отказ при приготвление - чл. 17, ал. 3; чл. 19 НК.

24. ОПИТ

Определение, обективни и субективни елементи - чл. 18, ал. 1 НК. Разграничение от довършеното престъпление и от приготвлението. Видове опит, наказуемост на опита - чл. 18, ал. 2 НК и особености при определяне на наказанието - чл. 58, буква "а" НК. Доброволен отказ и наказателноправни последици - чл. 18, ал. 3 и чл. 19 НК.

25. СЪУЧАСТИЕ В ПРЕСТЪПЛЕНИЕ

Определение за съучастие при умишлените престъпления, предпоставки- обективни и субективна. Основни форми на съучастие - чл. 20. Разграничение от допустителство и укривателство. Други форми на задружна престъпна дейност.

26. ИЗВЪРШИТЕЛСТВО И СЪИЗВЪРШИТЕЛСТВО

Извършителство - същност и характеристика. Отграничаване от другите форми на съучастие. Съизвършителство. Посредствено извършителство.

27. ПОДБУДИТЕЛСТВО

Същност, определение, обективни и субективни елементи. Способи, използвани при подбудителната дейност. Разграничение от интелектуалното помагачество. Наказуемост на подбудителството.

28. ПОМАГАЧЕСТВО

Определение за помагачество, особености. Видове помагаческа дейност. Разграничение от другите форми на съучастие. Особеност при определяне на наказанието при помагачеството - чл. 58, буква "б" НК.

29. НАКАЗУЕМОСТ НА СЪУЧАСТНИЦИТЕ

Принципът относно наказването на съучастниците - чл. 21, ал.1 НК. Значение на някои обстоятелства, свързани с личността на извършителя - чл. 21, ал. 3 и 4 НК. Ексцес при съучастие - чл. 21, ал. 2 НК. Доброволен отказ от съучастие - чл. 22 НК.

30. ЕДИНСТВО И МНОЖЕСТВО НА ДЕЯНИЯТА И ПРЕСТЪПЛЕНИЯТА

Множество престъпления и усложнено престъпление. Усложнени престъпления - съставни /сложни/ престъпления, дваактни престъпления, престъпления на системно извършване, престъпления по занаят, продължени престъпления. Продължавано престъпление - чл. 26 НК.

31. СЪВКУПНОСТ НА ПРЕСТЪПЛЕНИЯ.

Обща характеристика. Видове съвкупност - идеална и реална. Особености при определяне на наказанието - чл. 23-25 НК. Разграничение от рецидива и от продължаваното престъпление.

32. РЕЦИДИВ.

Понятие и наказателноправно значение. Отграничаване на рецидива от съвкупността на престъпления. Видове рецидив според НК. Общ рецидив. Повторност. Опасен рецидив - чл. 29 и чл. 30 НК.

33. УЧЕНИЕ ЗА НАКАЗАНИЕТО. ПОНЯТИЕ И ЦЕЛИ НА НАКАЗАНИЕТО

Същност и историческа обусловеност на наказанието. Определение за наказанието. Наказателноправни последици на престъплението и наказанието. Разграничение от други мерки на държавна принуда. Принципи относно наказанието. Цели на наказанието - чл. 36 НК. Цели на наказанието при непълнолетните - чл. 60 НК.

34. СИСТЕМА НА НАКАЗАНИЯТА ПО НАКАЗАТЕЛНИЯ КОДЕКС

Понятие за система на наказанията. Видове наказания по чл. 37 НК. Съотношение между лишаването от свобода и наказанията без лишаване от свобода. Приложими наказания към непълнолетните - чл. 62 НК.

35. ЛИШАВАНЕ ОТ СВОБОДА

Обща характеристика на лишаването от свобода. Лишаването от свобода - срок, места за изтърпяване, особености на изтърпяване на наказанието по НК и ЗИНЗС, режим, цели при изпълнението. Доживотен затвор без замяна - чл. 38 НК. Доживотен затвор - чл. 38а НК.

36. НАКАЗАНИЯ БЕЗ ЛИШАВАНЕ ОТ СВОБОДА

Характер и общественополитическо значение. Видове наказания без лишаване от свобода. Пробация - същност, видове пробационни мерки и тяхната характеристика, замяна на една пробационна мярка с друга, замяна на пробацията с лишаване от

свобода. Конфискация на имуществото, глоба, лишаване от права, обществено порицание.

37. ОПРЕДЕЛЯНЕ НА НАКАЗАНИЕТО. ИНДИВИДУАЛИЗАЦИЯ

Принципи на законосъобразност, пропорционалност и справедливост. Диференциация и индивидуализация на наказанията. Принципи на определяне на наказанието - чл. 54 НК. Сметчаващи и отегчаващи вината обстоятелства - чл. 54 и чл. 56 НК. Определяне на наказанието при изключителни или многобройни сметчаващи вината обстоятелства - чл. 55 НК. Алтернативни и кумулативни санкции - чл. 57 НК. Определяне на наказанието по чл. 58 и чл. 58а НК. Определяне на наказанията при непълнолетните - чл. 62-63 НК..

38. ОСВОБОЖДАВАНЕ ОТ ИЗТЪРПЯВАНЕ НА НАЛОЖЕНО НАКАЗАНИЕ

Значение на освобождаването от изтърпяване на наложеното наказание, видове. Условно осъждане - същност, предпоставки, изпитателен срок и неговото значение, задължения на осъдения по време на изпитателния срок, последици от от неправомерното поведение на осъдения по време на изпитателния срок - чл. 66-68 НК. Условно осъждане при непълнолетните - чл. 69 НК. Предсрочно освобождаване - чл. 70-71 НК. Помилване - чл. 74 НК.

39. ОСВОБОЖДАВАНЕ ОТ НАКАЗАТЕЛНА ОТГОВОРНОСТ.

Значение на освобождаването от наказателна отговорност, последици. Освобождаване с налагане на административно наказание - чл. 78а НК. Освобождаване от наказателна отговорност на непълнолетните - чл. 61 НК.

40. ПОГАСЯВАНЕ НА НАКАЗАТЕЛНОТО ПРЕСЛЕДВАНЕ И НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА НАЛОЖЕНОТО НАКАЗАНИЕ.

Значение, видове - чл. 79-84 НК. Давност - определение. Давност за наказателно преследване - чл. 80 НК, срокове и последици, спиране и прекъсване на давността, абсолютна давност. Давност за изпълнение на наказанието - чл. 82 НК, срокове, последици, спиране, прекъсване, абсолютна давност. Изключване на давността. Амнистия - същност, последици - чл. 83 НК. Разлика между амнистия и помилване.

41. РЕАБИЛИТАЦИЯ.

Същност и значение на реабилитацията. Действие - чл. 85 НК. Видове реабилитация и начини на осъществяването ѝ - чл. 86, 87, 88а НК.

Б. ОСОБЕНА ЧАСТ

1. ОБЩА ХАРАКТЕРИСТИКА НА ПРЕСТЪПЛЕНИЯТА ПРОТИВ РЕПУБЛИКАТА. ИЗМЯНА. ПРЕДАТЕЛСТВО. ШПИОНСТВО

Обща характеристика на престъпленията против Републиката - същност, обективни и субективни особености. Измяна - обща характеристика и видове престъпления - чл. 95-97а НК. Предателство - характеристика, състави - чл. 98- 103 НК. Шпионство - характеристика, състави - чл. 104-105 НК. Разлика с престъпленията против информацията, представляваща държавна тайна и против чуждестранната класифицирана информация.

2. ДРУГИ ПРЕСТЪПЛЕНИЯ ПРОТИВ РЕПУБЛИКАТА

Диверсия - чл. 106 НК. Вредителство - чл. 107 НК. Отграничаване от престъпленията против собствеността и стопанството. Престъплението по чл. 108 НК - характеристика.

3. ТЕРОРИЗЪМ.

Същински терористични престъпления - чл. 114а-114и НК. Несъщински терористични престъпления - чл. 114к-114у НК.

4. ПРЕСТЪПЛЕНИЯ ПРОТИВ ЛИЧНОСТТА. ПРЕСТЪПЛЕНИЯ ПРОТИВ ЖИВОТА

Престъпления против личността - обща характеристика, система. Престъпления против живота - обща характеристика. Умишлено убийство - основен, квалифицирани и леконаказуеми състави - чл. 115-121 НК.

5. УБИЙСТВО ПО НЕПРЕДПАЗЛИВОСТ. КРИМИНАЛЕН АБОРТ. ПОДПОМАГАНЕ ИЛИ СКЛОНЯВАНЕ КЪМ САМОУБИЙСТВО.

Убийство по непредпазливост, видове - чл. 122-124 НК. Криминален аборт - чл. 126 НК. Подпомагане или склоняване на другог към самоубийство - чл. 127 НК.

6. ПРЕСТЪПЛЕНИЯ ПРОТИВ ЗДРАВЕТО

Телесни повреди, видове и характеристика на съставите - чл. 128-134 НК. Заразяване на другог с венерическо заболяване - чл. 135 НК.

7. ПРЕСТЪПЛЕНИЯ ПРОТИВ ЧЕСТТА

Престъпления против честта - обща характеристика - чл. 146-148 НК. Обида - характеристика. Клевета - характеристика.

8. РАЗВРАТ

Обща характеристика, разграничения. Блудство - чл. 149-150 НК. Престъпни съвкупления - чл. 151-154 НК. Престъпленията по чл. 155, 155а, 155б, 155в, 156 НК. Хомосексуализъм - чл. 157 НК. Трафик на хора - чл. 159а-159г НК, отграничаване от престъпленията по чл. 279-280 НК.

9. ПРЕСТЪПЛЕНИЯ ПРОТИВ ПРАВАТА НА ГРАЖДАНИТЕ

Обща характеристика. Престъпления против равенството. Престъпления против изповеданията. Престъпления против политическите права на гражданите. Нарушаване неприкосновеността на жилище, помещение или превозно средство. Престъпления против трудовите права на гражданите. Престъпления против интелектуалната собственост.

10. ПРЕСТЪПЛЕНИЯ ПРОТИВ БРАКА, СЕМЕЙСТВОТО И МЛАДЕЖТА

Обща характеристика. Престъпления против брака - чл. 176-179 НК. Престъпления против семейството - чл. 181-183 НК. Престъпления против младежта - чл. 187-193 НК.

11. ПРЕСТЪПЛЕНИЯ ПРОТИВ СОБСТВЕНОСТТА. КРАЖБА

Обща характеристика на престъпленията против собствеността. Кражба - характеристика на основния състав. Квалифицирани и леконаказуеми състави. Отграничаване от грабеж и обсебване.

12. ГРАБЕЖ

Характеристика - чл. 198 НК. Отграничаване от кражба и изнудване. Квалифицирани състави.

13. ДЛЪЖНОСТНО ПРИСВОЯВАНЕ. ОБСЕБВАНЕ

Обща характеристика - чл. 201 НК. Квалифицирани и леконаказуеми състави.

Обсебване - характеристика, отграничаване от длъжностното присвояване и кражбата.

14. ИЗМАМА. ИЗНУДВАНЕ. ВЕЩНО УКРИВАТЕЛСТВО. УНИЩОЖАВАНЕ И ПОВРЕЖДАНЕ.

Измама - чл. 209-211 НК, документна измама - чл. 212 и чл. 212б НК, компютърна измама - чл. 212а, застрахователна измама - чл. 213 НК. Изнудване - чл. 213а- 214а НК, отграничаване от измамата и грабежа. Вещно укривателство - чл. 215 НК. Унищожаване и повреждане на имущество - чл. 216-216а НК.

15. ОБЩИ СТОПАНСКИ ПРЕСТЪПЛЕНИЯ

Обща характеристика на престъпленията против стопанството. Безстопанственост - чл. 219 НК. Неизгодна вредоносна сделка - чл. 220 НК. Престъпленията по чл. 224, 225в, 227 НК.

16. ПРЕСТЪПЛЕНИЯ ПРОТИВ КРЕДИТОРИТЕ

Престъпления против кредиторите - обща характеристика, чл. 227б- 227д НК.

17. ПРЕСТЪПЛЕНИЯ В ОТДЕЛНИ СТОПАНСКИ ОТРАСЛИ

Обща характеристика на престъпленията в отделни стопански отрасли. Престъпления против митническия режим - чл. 242-242а НК. Престъпления против паричната и кредитната система - чл. 243-252 НК.

18. ПРЕСТЪПЛЕНИЯ ПРОТИВ ФИНАНСОВАТА, ДАНЪЧНАТА И ОСИГУРИТЕЛНАТА СИСТЕМА

Обща характеристика. Изпиране на пари - чл. 253-253б НК. Данъчни престъпления - чл. 255, 255а, 256 НК. Престъпления срещу осигурителната система - чл. 255б НК.

19. ПРЕСТЪПЛЕНИЯ ПРОТИВ ДЕЙНОСТТА НА ДЪРЖАВНИ ОРГАНИ, ОБЩЕСТВЕНИ ОРГАНИЗАЦИИ И ЛИЦА, ИЗПЪЛНАВАЩИ ПУБЛИЧНИ ФУНКЦИИ

Обща характеристика. Престъпления против реда на управлението - чл. 279-281 НК. Престъпления по служба - чл. 282, 283, 285 НК.

20. ПРЕСТЪПЛЕНИЯ ПРОТИВ ПРАВОСЪДИЕТО

Обща характеристика, видове, система. Набедяване - чл. 286 НК, отграничаване от клеветата. Лъжесвидетелстване - чл. 290, 292 НК. Лъжливо заключение на вещо лице - чл. 291, 292 НК. Лично укривателство — чл. 294 НК. Други престъпления.

21. ПОДКУП

Обща характеристика. Пасивен подкуп - състави, чл. 301-302а НК. Активен подкуп - състави, чл. 304-304а НК. Търговия с влияние - чл. 304б-304в НК. Поощрителната норма по чл. 306 НК. Провокация към подкуп - чл. 307 НК. Съпоставяне с престъпленията против спорта.

22. ДОКУМЕНТНИ ПРЕСТЪПЛЕНИЯ. КОМПЮТЪРНИ ПРЕСТЪПЛЕНИЯ

Обща характеристика на документните престъпления, система. Понятие за документ, видове документи. Подправка на документ - чл. 308-310 НК. Лъжливо документиране - чл. 311- 313 НК. Престъпно използване на документи - чл. 316- 318 НК. Компютърни престъпления - обща характеристика, видове.

23. ПРЕСТЪПЛЕНИЯ ПРОТИВ РЕДА И ОБЩЕСТВЕНОТО СПОКОЙСТВИЕ

Обща характеристика, система. Образуване, ръководене или участие в организирана престъпна група - чл. 321 НК. Самоуправство - чл. 323 НК.

Хулиганство, основен и квалифицирани състави - чл. 325 НК.

24. ОБЩООПАСНИ ПРЕСТЪПЛЕНИЯ

Обща характеристика. Палеж - чл. 330 - 333 НК. Престъпления с взривни вещества, оръжия и боеприпаси - чл. 337-339 НК.

25. ПРЕСТЪПЛЕНИЯ ПО ТРАНСПОРТА

Обща характеристика. Престъплението по чл. 343 НК - основен, квалифицирани и леконаказуеми състави. Престъпленията по чл. 343б и чл. 343в НК. Противозаконно отнемане на МПС с намерение за ползване - чл. 346, 346а НК.

26. ПРЕСТЪПЛЕНИЯ ПРОТИВ НАРОДНОТО ЗДРАВЕ И ОКОЛНАТА СРЕДА

Обща характеристика. Престъпления против народното здраве - чл. 349-351 НК. Престъпления против околната среда. Престъпления, свързани с наркотични вещества - чл. 354а-354в НК.

ЛИТЕРАТУРА

1.Основна

1.1. Иван Ненов, Наказателно право на Република България, обща част, книга първа, нова редакция, София 1992 г.

1.2. Александър Стойнов, Наказателно право. Обща част, Второ издание, С, 2019 г.

1.3. Александър Стойнов, Наказателно право. Особена част. Престъпления против собствеността. Ново издание, С., 2021 г.

1.4. Александър Стойнов, Наказателно право. Особена част. Престъпления против правата на човека. Ново издание, С., 2021 г.

1.5. Антон Гиргинов, Наказателно право на Република България. Обща част. Второ издание, С, 2009 г.

1.6. Антон Гиргинов, Наказателно право на Република България. Особена част, Второ издание, С., 2005 г.

2.Допълнителна

2.1. Никола Долапчиев, Наказателно право, обща част, фототипно издание, БАН-1994 г.

2.2. Костадин Лютов, Наказателно право на НРБ (особена част) т. I, II, 1987 г. 2025 година

Съставил **проф. д-р Пламен Панайотов**